

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด

๕.๒ ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : ยกระดับผลิตภาพผลิตสินค้าเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่มกับสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๗ โครงการ

๑. โครงการพัฒนาสงขลาสู่ศูนย์กลางมะพร้าวน้ำหอมภาคใต้

งบประมาณ ๓,๔๕๗,๘๒๐ บาท

หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา

๒. โครงการเพิ่มขีดความสามารถการผลิตทุเรียนคุณภาพจังหวัดสงขลาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

งบประมาณ ๑๓,๗๒๗,๑๖๐ บาท

หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา

๓. โครงการส่งเสริมและยกระดับพืชอัตลักษณ์พื้นถิ่นจังหวัดสงขลาสู่มาตรฐานสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) และเพิ่มขีดความสามารถแข่งขันอย่างยั่งยืน

งบประมาณ ๔,๒๘๗,๕๖๐ บาท

หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา

๔. โครงการยกระดับการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทาน สู่เมืองสร้างสรรค์ด้านอาหารจังหวัดสงขลา

งบประมาณ ๒,๘๘๗,๕๐๐ บาท

หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา

๕. โครงการพัฒนาฟาร์มและส่งเสริมการผลิตไข่เปิดสู่การแปรรูปมูลค่าสูง

งบประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ บาท

หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสงขลา

๖. โครงการเลี้ยงปลาสดปลาเศรษฐกิจตัวใหม่จังหวัดสงขลา

งบประมาณ ๒,๖๐๐,๐๐๐ บาท

หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงานประมงจังหวัดสงขลา

๗. โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีสัตว์น้ำเศรษฐกิจเลี้ยงปูทะเล ลดนากุ้งร้าง ลดการใช้พลังงานไฟฟ้า

งบประมาณ ๖,๖๐๖,๘๐๐ บาท

หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงานประมงจังหวัดสงขลา

**โครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๑**

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : ยกระดับผลิตภาพผลิตสินค้าเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่มกับสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

๑. โครงการพัฒนาสงขลาสู่ศูนย์กลางมะพร้าวน้ำหอมภาคใต้

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	พัฒนาสงขลาสู่ศูนย์กลางมะพร้าวน้ำหอมภาคใต้
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานบูรณาการส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมและพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายและมีมูลค่าสูง และการตลาดสินค้าเกษตรอย่างครบวงจรด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้มีคุณภาพ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน มีศักยภาพ การแข่งขันในตลาดการค้าสากล
๔. หลักการและเหตุผล	จังหวัดสงขลาเป็นแหล่งผลิตมะพร้าวน้ำหอมที่สำคัญของภาคใต้ มีพื้นที่ปลูก ๑๑,๐๘๘ ไร่ พื้นที่ให้ผลผลิต ๙,๘๕๗ ไร่ และมีเกษตรกรจำนวน ๕,๗๕๐ ครัวเรือน (ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๘ กรมส่งเสริมการเกษตร) โดยมีผลผลิตเฉลี่ย ๓.๔๓ ตันต่อไร่ ซึ่งยังต่ำกว่าพื้นที่ต้นแบบที่มีศักยภาพสูง เช่น อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร ที่มีผลผลิตเฉลี่ย ๔.๔๖ ตันต่อไร่ สะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของพื้นที่จังหวัดสงขลา นอกจากนี้ จังหวัดสงขลาได้ประกาศ วาระ “สงขลามหานครมะพร้าวน้ำหอมภาคใต้” ในปี ๒๕๖๗ โดยมีเป้าหมายให้จังหวัด เป็นศูนย์กลางการผลิตและส่งออกมะพร้าวน้ำหอมของภาคใต้ และได้ดำเนินโครงการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ซึ่งสามารถเพิ่มผลผลิตเฉลี่ยจาก ๓.๑๐ ตัน/ไร่ เป็น ๓.๔๓ ตัน/ไร่ อย่างไรก็ตาม ยังพบปัญหาราคาส่งผลผลิตตกต่ำ ส่งผลให้รายได้เกษตรกร ยังไม่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ มะพร้าวน้ำหอมถือเป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญที่มีบทบาทต่อเศรษฐกิจฐานราก ของจังหวัด แต่ยังมีอุปสรรคสำคัญ ได้แก่ ผลผลิตต่อไร่ต่ำ คุณภาพไม่สม่ำเสมอ ต้นทุนการผลิตสูง และยังขาดการพัฒนา ด้านการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าและการตลาด เชิงรุก ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้ไม่มั่นคง ที่ผ่านมา สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา ได้ดำเนินการส่งเสริมการผลิตในรูปแบบแปลงใหญ่ จำนวน ๔ แปลง และสนับสนุน การผลิตตามมาตรฐาน GAP โดยมีเกษตรกรได้รับการรับรองแล้ว ๑๕๘ ราย รวมทั้ง บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขับเคลื่อนมะพร้าวน้ำหอมเป็นพืช เศรษฐกิจสำคัญของจังหวัด ตามวาระการพัฒนาจังหวัดสงขลา ระยะ ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๗) อย่างต่อเนื่อง แม้จังหวัดสงขลาจะมีศักยภาพในการผลิตมะพร้าวน้ำหอม แต่ยังเผชิญข้อจำกัด ด้านประสิทธิภาพการผลิต การควบคุมคุณภาพ การแปรรูป และการตลาด ส่งผลให้มูลค่า ผลผลิตต่อหน่วยยังอยู่ในระดับต่ำ และยังไม่สามารถแข่งขันในตลาดมูลค่าสูงได้อย่าง เต็มศักยภาพ เพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดและแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงมีความต้องการในการมุ่งเน้นการพัฒนา ต่อยอด ๒ ระดับ ได้แก่ พัฒนาศักยภาพ พื้นฐานด้านการผลิตที่มีประสิทธิภาพ และยกระดับสู่การแปรรูป การตลาด และการเป็น ผู้ประกอบการเกษตร โดยมีแนวทางสำคัญ ได้แก่เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุน ในระบบแปลงใหญ่ พัฒนาและสนับสนุนการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง ยกระดับ มาตรฐานสินค้า (เช่น GAP และมาตรฐานแปรรูป) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรสู่

หัวข้อ	รายละเอียด
	Smart Farmer สร้างอัตลักษณ์และแบรนด์ “มะพร้าว น้ำหอม สงขลา” และเชื่อมโยงตลาดทั้ง Offline / Online และตลาดมูลค่าสูง เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการเพิ่มผลผลิตและมูลค่าเพิ่ม ต้นทุนการผลิตลดลง เกิดผลิตภัณฑ์แปรรูปใหม่และช่องทางตลาดที่หลากหลาย ส่งผลให้จังหวัดสงขลามีความพร้อมเป็น “ศูนย์กลางมะพร้าว น้ำหอม ภาคใต้”
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑) เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการผลิตมะพร้าว น้ำหอมของจังหวัดสงขลา ให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน (GAP) และมีผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น สามารถแข่งขันได้ในเชิงพาณิชย์ ๒) เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตมะพร้าว น้ำหอม โดยส่งเสริมการแปรรูปสู่ผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง และพัฒนาเกษตรกรสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตร ๓) เพื่อเพิ่มมูลค่าจากวัสดุเศษเหลือทางการเกษตรจากมะพร้าว น้ำหอม โดยพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์หรือใช้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ เพื่อลดต้นทุนและสร้างรายได้เสริม ๔) เพื่อพัฒนาและขยายช่องทางการตลาดมะพร้าว น้ำหอมจังหวัดสงขลา พร้อมสร้างอัตลักษณ์และแบรนด์ “มะพร้าว น้ำหอม สงขลา” ให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑) สมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่มะพร้าว น้ำหอมจังหวัดสงขลา จำนวน ๑๒๐ ราย และเกษตรกรผู้สนใจ ๓๐ ราย รวม ๑๕๐ ราย ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาด และไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง ๒) สมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่มะพร้าว น้ำหอมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ มีผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ และสามารถลดต้นทุนการผลิตได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ๓) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ (เทียบกับปีฐาน พ.ศ. ๒๕๖๘) ๔) เกิดผลิตภัณฑ์แปรรูปมะพร้าว น้ำหอมต้นแบบไม่น้อยกว่า ๒ ผลิตภัณฑ์ และสามารถพัฒนาเชิงพาณิชย์ได้จริงไม่น้อยกว่า ๑ ผลิตภัณฑ์ ๕) เกิดช่องทางการตลาดใหม่ (เช่น Modern Trade / Online / ตลาดพรีเมียม) ไม่น้อยกว่า ๒ ช่องทาง
๗. พื้นที่เป้าหมาย	ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดสงขลา
๘. กิจกรรมหลัก	ถ่ายทอดความรู้พร้อมสนับสนุนปัจจัยในการพัฒนาและเพิ่มมูลค่าผลผลิต รวมถึงเพิ่มช่องทางการตลาด การประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้และความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่อุปทานมะพร้าว น้ำหอมช่องทางการตลาด
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรและการจัดการมาตรฐานแปลง ๑,๗๔๗,๒๔๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา สำนักงานเกษตรอำเภอ กรมวิชาการเกษตร มหาวิทยาลัย
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปจากมะพร้าว น้ำหอมและวัสดุเศษเหลือในแปลงมะพร้าว ๑,๓๗๔,๐๘๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา สำนักงานเกษตรอำเภอ มหาวิทยาลัย
๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์ ๓๓๖,๕๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา สำนักงานเกษตรอำเภอ
๙. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๐. ระยะเวลา ในการดำเนินโครงการ	๑ ตุลาคม ๒๕๗๐ – ๓๐ กันยายน ๒๕๗๑
๑๑. งบประมาณ	๓,๔๕๗,๘๒๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑) เกษตรกรจำนวน ๑๕๐ ราย ได้รับการอบรมและสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่เหมาะสม ๒) เกิดการพัฒนาแปลงใหญ่มะพร้าว น้ำหอมให้มีประสิทธิภาพการผลิตเพิ่มขึ้น ๓) เกิดผลิตภัณฑ์แปรรูปมะพร้าว น้ำหอม ต้นแบบไม่น้อยกว่า ๒ ผลิตภัณฑ์ ๔) เกิดการใช้ประโยชน์จากวัสดุเศษเหลือทางการเกษตรในระดับแปลง ๕) มีการพัฒนาและเชื่อมโยงช่องทางการตลาดเพิ่มขึ้น
๑๓. ผลลัพธ์จากการ ดำเนินโครงการ (Outcome)	๑) เกษตรกรสามารถเพิ่มรายได้จากการผลิตและการแปรรูปมะพร้าว น้ำหอม อย่างเป็นรูปธรรม ๒) กลุ่มแปลงใหญ่มีศักยภาพในการบริหารจัดการธุรกิจเกษตร และสามารถเชื่อมโยง ตลาดได้ด้วยตนเอง ๓) เกิดการพัฒนาไปสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตร ๔) มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า โดยสามารถลดปริมาณวัสดุเศษเหลือทางการเกษตร และเพิ่มมูลค่าจากของเหลือใช้

**โครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑**

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : ยกระดับผลิตภาพผลิตสินค้าเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่มกับสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

๒. โครงการเพิ่มขีดความสามารถการผลิตทุเรียนคุณภาพจังหวัดสงขลาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	เพิ่มขีดความสามารถการผลิตทุเรียนคุณภาพจังหวัดสงขลาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานบูรณาการส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมและพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายและมีมูลค่าสูง และการตลาดสินค้าเกษตรอย่างครบวงจรด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้มีคุณภาพ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน มีศักยภาพ การแข่งขันในตลาดการค้าสากล
๔. หลักการและเหตุผล	จากนโยบายและยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ที่มุ่งพัฒนาภาคการเกษตรให้เป็นเกษตรมูลค่าสูง ส่งเสริมเกษตรอัจฉริยะ การผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพได้มาตรฐาน และเพิ่มศักยภาพสินค้าเกษตรไทยในตลาดโลก รวมถึงยุทธศาสตร์ด้านการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ที่ส่งเสริมการผลิตทางการเกษตรอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รัฐบาลให้ความสำคัญกับการพัฒนาไม้ผลเศรษฐกิจ โดยเฉพาะทุเรียน เพื่อรองรับความต้องการของตลาดส่งออกที่เพิ่มขึ้น พร้อมทั้งสนับสนุนการยกระดับมาตรฐานการผลิตตามระบบ GAP การรวมกลุ่มเกษตรกร การบริหารจัดการคุณภาพผลผลิต และการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร ตามแนวทาง “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้” ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดสงขลา มีพื้นที่ปลูกทุเรียนในปี ๒๕๖๘ จำนวน ๒๒,๙๐๐ ไร่ พื้นที่ให้ผลผลิต ๑๘,๒๒๙ ไร่ ผลผลิต ๑๓,๒๔๐ ตัน ผลผลิตเฉลี่ย ๗๒๖ กิโลกรัม/ไร่ คาดการณ์ผลผลิตปี ๒๕๖๙ จำนวน ๑๕,๒๓๙ ตัน คิดเป็นมูลค่า ๑,๕๒๗ ล้านบาท (ข้อมูลเศรษฐกิจการเกษตร, ๒๕๖๘) จังหวัดสงขลาเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการผลิตทุเรียนและมีแนวโน้มขยายพื้นที่ปลูกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มีความแปรปรวนของสภาพอากาศอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งในด้านอุณหภูมิที่สูงขึ้น รูปแบบฝนที่ไม่แน่นอน และความถี่ของเหตุการณ์สภาพอากาศสุดขั้วที่เพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อโดยตรงต่อการผลิตทุเรียน โดยมีรายงานว่า การเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิ และความแปรปรวนของสภาพอากาศสามารถลดผลผลิตทางการเกษตร (มูลนิธิเกษตรกรรมยั่งยืน (ประเทศไทย) ,๒๕๖๘) จากการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรที่ผ่านมา พบว่าเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนส่วนใหญ่ยังประสบปัญหาด้านการบริหารจัดการสวนที่ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ส่งผลให้ผลผลิตต่อไร่ยังต่ำกว่าศักยภาพ (จังหวัดสงขลา มีผลผลิตทุเรียนเฉลี่ย ๔๑๗ กิโลกรัม/ไร่ ต่ำกว่าผลผลิตเฉลี่ยของทุเรียนภาคใต้ ซึ่งมีผลผลิตเฉลี่ย ๙๐๕ กิโลกรัม/ไร่ (ข้อมูลเศรษฐกิจการเกษตร ,๒๕๖๘) คุณภาพผลผลิตไม่สม่ำเสมอ และต้นทุนการผลิตยังอยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะด้านการจัดการน้ำ การจัดการธาตุอาหาร การป้องกันกำจัดศัตรูพืช และการจัดการทรงพุ่ม ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อคุณภาพผลผลิตทุเรียนจังหวัดสงขลา โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา ได้รับงบประมาณจากโครงการเพิ่มประสิทธิภาพทุเรียนคุณภาพ จังหวัดสงขลา (งบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดสงขลา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙) ในการดำเนินการ ดังนี้ ๑) ขยายพันธุ์ ป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียน

หัวข้อ	รายละเอียด
	และยกระดับมือตัดมือคัตทุเรียนคุณภาพ ๒) แปลงเรียนรู้ต้นแบบการจัดการสวนทุเรียนคุณภาพ และการป้องกันและกำจัดศัตรูทุเรียนแบบผสมผสาน ๓) ส่งเสริมกระบวนการกลุ่มบริหารจัดการทุเรียนระดับจังหวัด และ ๔) ประชาสัมพันธ์ราชชาผลไม้(ทุเรียนสงขลา) และมหรธรมไม่ผลจังหวัดสงขลา มีเกษตรกรเป้าหมายเข้าร่วม ๑๘๐ ราย คิดเป็น ๒.๖๔ ๖% ของเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนทั้งหมด จึงยังมีความจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมอย่างต่อเนื่องเพื่อยกระดับประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น รวมถึงยังมีเกษตรกรรายใหม่ทีปลูกทุเรียนและเริ่มให้ผลผลิตแต่ยังขาดองค์ความรู้และเครื่องมือทีเหมาะสมในการบริหารจัดการสวนทำให้ผลผลิตยังไม่ได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด นอกจากนี้ แปลงต้นแบบทีได้รับการพัฒนาในระยะเริ่มต้นยังขาดวัสดุอุปกรณ์ทีจำเป็นต่อการพัฒนาสู่การเป็นแหล่งเรียนรู้ทีมีประสิทธิภาพ เช่น ระบบน้ำ อุปกรณ์วัดความชื้นและอุณหภูมิ อุปกรณ์จัดการทรงพุ่มและวัสดุป้องกันกำจัดศัตรูพืช ส่งผลให้ไม่สามารถแสดงผลสำเร็จด้านการเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนได้อย่างชัดเจน อีกทั้งยังขาดบุคลากรทีมีทักษะด้านการคัตคุณภาพและคัตทุเรียนอย่างถูกต้อง ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยว
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑) เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้ด้านการจัดการสวนทุเรียนและการแปรรูป ๒) เพื่อยกระดับรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนจังหวัดสงขลา ๓) เพื่อเพิ่มศักยภาพบุคลากรมือคัตทุเรียนคุณภาพ ๔) เพื่อประชาสัมพันธ์และสร้างมูลค่าเพิ่มให้ทุเรียนจังหวัดสงขลา
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑) เกษตรกรทีผ่านการอบรมภายใต้โครงการเพิ่มขีดความสามารถการผลิตทุเรียนคุณภาพจังหวัดสงขลาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ มีความรู้และสามารถนำความรู้ทีได้จากการอบรมไปประยุกต์ใช้ในการผลิตและแปรรูปทุเรียน ๒) เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการจำนวนไม่น้อยกว่า ๔๐ ราย ได้รับการพัฒนาเพื่อเป็นมือคัตและมือคัตทุเรียนทีมีศักยภาพ ๓) เกษตรกรทีเข้าร่วมโครงการฯ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ มีรายได้จากการผลิตทุเรียนเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ (ใช้ข้อมูลผลผลิตปี ๒๕๖๘ เป็นฐานในการคิดอัตราการเพิ่มขึ้น)
๗. พื้นที่เป้าหมาย	ดำเนินการในพื้นที่ ๑๖ อำเภอจังหวัดสงขลา
๘. กิจกรรมหลัก	กิจกรรมที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการแปลงทุเรียนด้วยเทคโนโลยีและองค์ความรู้สมัยใหม่ จัดอบรมหลักสูตรจัดการระบบน้ำทุเรียนยุคใหม่ อบรมหลักสูตรการจัดการแปลงทุเรียนอย่างแม่นยำ ในการผลิตทุเรียนไทยสู่ตลาดสากล ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดสงขลา อบรมมือคัตมือคัตทุเรียนคุณภาพ ในพื้นที่จังหวัดสงขลา และศึกษาดูงานการจัดการทุเรียนคุณภาพดำเนินการในพื้นที่ภาคตะวันออก กิจกรรมที่ ๒ ยกระดับการจัดการสวนทุเรียนคุณภาพเพื่อเป็นแปลงเรียนรู้ต้นแบบที่ยั่งยืน เพิ่มระบบให้น้ำอัจฉริยะ การวิเคราะห์ดิน การจัดการธาตุอาหารในแปลงทุเรียนและการป้องกันและกำจัดศัตรูทุเรียนแบบผสมผสาน ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดสงขลา กิจกรรมที่ ๓ การส่งเสริมใช้แพลตฟอร์มอัจฉริยะเพื่อการจัดการน้ำและปุ๋ย เพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้มีความรู้ความเข้าใจด้านสรีรวิทยาทุเรียน สภาพอากาศและการตัดสินใจจัดการสวนแบบอิงข้อมูล ผ่านระบบ IoT ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดสงขลา จำนวน ๒๕ จุด กิจกรรมที่ ๔ การแปรรูปทุเรียนเพิ่มมูลค่าทุเรียนสู่ตลาดออนไลน์ยุคดิจิทัล แก่เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน ประชาชนทั่วไป ด้านการเพื่อเพิ่มมูลค่าดำเนินการในพื้นที่จังหวัดสงขลา กิจกรรมที่ ๕ ประชาสัมพันธ์ราชชาผลไม้ (ทุเรียนอัตลักษณ์สงขลา) เทศกาลทุเรียนหอยและมะพร้าวดี ของดีบ้านฉัน ครั้งที่ ๒ ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดสงขลา

หัวข้อ	รายละเอียด
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการแปลงทุเรียนด้วยเทคโนโลยีและองค์ความรู้สมัยใหม่ ๒,๔๕๓,๘๖๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา สำนักงานเกษตรอำเภอ กรมวิชาการเกษตร มหาวิทยาลัย
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ยกระดับการจัดการสวนทุเรียนคุณภาพเพื่อเป็นแปลงเรียนรู้ต้นแบบที่ยั่งยืน ๑,๕๑๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา สำนักงานเกษตรอำเภอ กรมวิชาการเกษตร มหาวิทยาลัย
๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การส่งเสริมใช้แพลตฟอร์มอัจฉริยะเพื่อการจัดการน้ำและปุ๋ย ๔,๐๒๗,๕๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา สำนักงานเกษตรอำเภอ มหาวิทยาลัยในพื้นที่
๘.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การแปรรูปทุเรียนเพิ่มมูลค่าทุเรียนสู่ตลาดออนไลน์ยุคดิจิทัล ๒๑๑,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา สำนักงานเกษตรอำเภอ มหาวิทยาลัยในพื้นที่
๘.๕ กิจกรรมหลักที่ ๕ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ประชาสัมพันธ์รัชชาผลไม้ ๕,๕๒๔,๘๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานพาณิชย์จังหวัด
๙. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา
๑๐. ระยะเวลา ในการดำเนินโครงการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑
๑๑. งบประมาณ	๑๓,๗๒๗,๑๖๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑) เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนได้รับการอบรมและพัฒนางานองค์ความรู้ด้านการผลิตทุเรียน คุณภาพจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ราย ๒) มีการพัฒนาแปลงเรียนรู้ทุเรียนคุณภาพ จำนวน ๑๕ แปลง เป็นต้นแบบด้านการผลิต ทุเรียนคุณภาพในพื้นที่ ๓) เกษตรกรได้รับการพัฒนาความรู้สามารถเป็นบุคลากรมือตัดและมือคัดทุเรียนคุณภาพ จำนวนไม่น้อยกว่า ๔๐ ราย ๔) กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชนได้รับการพัฒนาความรู้ด้านการแปรรูปทุเรียน จำนวน ๓๐ ราย ๕) มีการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ทุเรียนจังหวัดสงขลา จำนวน ๑ ครั้ง เพื่อส่งเสริม ภาพลักษณ์ สร้างการรับรู้ และเชื่อมโยงตลาด
๑๓. ผลลัพธ์จากการ ดำเนินโครงการ (Outcome)	๑) เกษตรกรสามารถนำความรู้และนวัตกรรมที่ได้รับไปใช้ในการบริหารจัดการสวนทุเรียน ได้อย่างเหมาะสม ๒) แปลงเรียนรู้ทุเรียนคุณภาพมีประสิทธิภาพการผลิตเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ และคุณภาพผลผลิตมีความสม่ำเสมอมากขึ้น ๓) เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ จากการใช้ปัจจัยการผลิต อย่างเหมาะสม ๔) คุณภาพผลผลิตทุเรียนหลังการเก็บเกี่ยวดีขึ้น เนื่องจากมีบุคลากรมือตัดและมือคัดที่มี ความรู้และทักษะ

หัวข้อ	รายละเอียด
	๕) เกษตรกรสามารถแปรรูปทุเรียนเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตได้ ส่งผลให้ผลผลิตทุเรียนที่ตกเกรดสามารถนำมาใช้ประโยชน์ ลดการสูญเสีย สร้างรายได้เพิ่มแก่กลุ่ม และมีรายได้เพิ่มขึ้น จากมูลค่าผลผลิตจากการแปรรูปไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ๖) แปลงเรียนรู้สามารถเป็นศูนย์เรียนรู้ให้เกษตรกรในพื้นที่ ส่งผลให้เกิดการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่เกษตรกรรายอื่นอย่างต่อเนื่อง

**โครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑**

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : ยกระดับผลิตภาพผลิตสินค้าเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่มกับสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

๓. โครงการส่งเสริมและยกระดับพืชอัตลักษณ์พื้นถิ่นจังหวัดสงขลาสู่มาตรฐานสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) และเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันอย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ส่งเสริมและยกระดับพืชอัตลักษณ์พื้นถิ่นจังหวัดสงขลาสู่มาตรฐานสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) และเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันอย่างยั่งยืน
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานบูรณาการส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมและพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายและมีมูลค่าสูง และการตลาดสินค้าเกษตรอย่างครบวงจรด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้มีคุณภาพ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน มีศักยภาพ การแข่งขันในตลาดการค้าสากล
๔. หลักการและเหตุผล	ภาคการเกษตรเป็นฐานเศรษฐกิจสำคัญของจังหวัดสงขลา โดยเฉพาะการผลิต ไม้ผลและพืชอัตลักษณ์พื้นถิ่นที่มีความโดดเด่นเฉพาะพื้นที่ อันเกิดจากปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และอัตลักษณ์ของชุมชน ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาสินค้าเกษตร คุณภาพสูงให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มและแข่งขันได้ในตลาด ทั้งนี้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้กำหนดทิศทางการพัฒนาภาคเกษตรสู่ “เกษตรมูลค่าสูง (High Value Agriculture)” โดยเน้นการใช้ อัตลักษณ์ท้องถิ่น และมาตรฐานสินค้า เป็นกลไกในการเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขัน ประกอบกับ นโยบายรัฐบาลในการขับเคลื่อน Soft Power ด้านอาหาร และเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ในระดับพื้นที่ จังหวัดสงขลาได้กำหนดทิศทางการพัฒนาเมืองสู่การเป็น Songkhla Gastronomy โดยมุ่งเน้นการเชื่อมโยงวัตถุดิบคุณภาพจากภาคการเกษตรเข้ากับ อุตสาหกรรมอาหาร การท่องเที่ยว และวัฒนธรรม เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐกิจ อย่างครบวงจร การพัฒนาสินค้าเกษตรเข้าสู่มาตรฐาน สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) จึงเป็น เครื่องมือสำคัญในการยกระดับสินค้าอัตลักษณ์ เนื่องจากเป็นระบบที่รับรองแหล่งกำเนิด และคุณภาพสินค้า สามารถสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภค และเพิ่มโอกาสในการเข้าสู่ตลาด ระดับพรีเมียม สอดคล้องกับแนวโน้มผู้บริโภคที่ให้ความสำคัญกับแหล่งที่มา คุณภาพ และเรื่องราวของสินค้า ปัจจุบันจังหวัดสงขลา มีสินค้า GI ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนแล้ว ได้แก่ มะม่วงเบา สงขลา ส้มจุจะนะ และส้มโอหอมควนลัง อย่างไรก็ตาม ยังมีพืชอัตลักษณ์อีกหลายชนิด ในพื้นที่จังหวัดสงขลาที่มีศักยภาพ เช่น จำปาตะสะบ้าย้อย กาแฟโรบัสต้าสะบ้าย้อย และละมุด (สวา) ที่ยังไม่ได้รับการพัฒนาเข้าสู่ระบบ GI รวมถึงสินค้า GI เดิมยังจำเป็นต้องได้รับการยกระดับมาตรฐานการผลิต การควบคุมคุณภาพ และการสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ การผลิตภาคการเกษตรยังเผชิญกับความท้าทายจากการ เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น และข้อจำกัด ด้านองค์ความรู้ของเกษตรกร ส่งผลกระทบต่อปริมาณและคุณภาพผลผลิต รวมถึงรายได้ ของเกษตรกรการส่งเสริมและยกระดับพืชอัตลักษณ์พื้นถิ่นอย่างครบวงจร ครอบคลุม ตั้งแต่ การพัฒนาศักยภาพการผลิต การลดต้นทุน การพัฒนามาตรฐาน GI การสร้างแปลง ต้นแบบ การแปรรูปเพิ่มมูลค่า และการเชื่อมโยงตลาดและการท่องเที่ยวเชิงอาหาร (Gastronomy) เพื่อยกระดับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นของจังหวัดให้สามารถแข่งขัน

หัวข้อ	รายละเอียด
	ได้ในตลาด สามารถสร้างรายได้เพิ่มให้แก่เกษตรกร ส่งผลให้การขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากของจังหวัดสงขลาเติบโตอย่างยั่งยืน
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑) เพื่อเพิ่มศักยภาพเกษตรกรในการผลิตพืชอัตลักษณ์พื้นถิ่นของจังหวัดสงขลาให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้อย่างเหมาะสม ๒) เพื่อพัฒนาและยกระดับแปลงเรียนรู้ต้นแบบพืชอัตลักษณ์พื้นถิ่นให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการผลิตที่มีประสิทธิภาพ สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้และขยายผลสู่เกษตรกรในพื้นที่ได้อย่างยั่งยืน ๓) เพื่อผลักดันและสนับสนุนการพัฒนาสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นเข้าสู่ระบบสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) รวมทั้งยกระดับระบบควบคุมคุณภาพและมาตรฐานสินค้า ๔) เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตพืชอัตลักษณ์พื้นถิ่นผ่านการแปรรูป การพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการเชื่อมโยงตลาดที่มีศักยภาพ ๕) เพื่อส่งเสริมและประชาสัมพันธ์สินค้าอัตลักษณ์จังหวัดสงขลาให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง และเชื่อมโยงกับการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ด้านอาหารของจังหวัด
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑) ด้านการพัฒนาศักยภาพเกษตรกร เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๒๐ ราย โดยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ สามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการผลิตพืชอัตลักษณ์ได้อย่างเหมาะสม และมีรายได้จากการผลิตพืชอัตลักษณ์เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ (ใช้ข้อมูลปีฐาน พ.ศ. ๒๕๖๘) ๒) ด้านประสิทธิภาพการผลิต (แปลงต้นแบบ) แปลงเรียนรู้ต้นแบบพืชอัตลักษณ์ จำนวน ๒๐ แปลง ได้รับการยกระดับประสิทธิภาพการผลิต โดยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของแปลง มีผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ และมีการลดต้นทุนการผลิตไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ๓) ด้านสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) มีสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นยื่นขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) อย่างน้อย ๑ สินค้า และมีการพัฒนาระบบควบคุมคุณภาพสินค้าสำหรับสินค้าเป้าหมาย ๔) ด้านการแปรรูปและเพิ่มมูลค่า เกิดผลิตภัณฑ์แปรรูปต้นแบบไม่น้อยกว่า ๒ ผลิตภัณฑ์ และมีการนำไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ได้จริงไม่น้อยกว่า ๑ ผลิตภัณฑ์ ๕) ด้านการประชาสัมพันธ์และการรับรู้ มีการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์สินค้าอัตลักษณ์จังหวัดสงขลาอย่างน้อย ๑ ครั้ง และสามารถสร้างการรับรู้แก่กลุ่มเป้าหมาย รวมถึงเชื่อมโยงกับการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ด้านอาหารของจังหวัด
๗. พื้นที่เป้าหมาย	ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดสงขลา
๘. กิจกรรมหลัก	๑) กิจกรรมเพิ่มศักยภาพการผลิตพืชอัตลักษณ์พื้นถิ่น ดำเนินการพัฒนางานองค์ความรู้ และศักยภาพเกษตรกรผู้ปลูกพืชอัตลักษณ์ของจังหวัดสงขลา ได้แก่ มะม่วงเบาสงขลา ส้มจุกจะนะ จำปาตะสะบ้าย้อย กาแฟโรบัสต้าสะบ้าย้อย ส้มโอหอมควนลัง และสวา ๒) กิจกรรมส่งเสริมแปลงเรียนรู้ต้นแบบที่ยั่งยืน พัฒนาแปลงเรียนรู้ต้นแบบพืชอัตลักษณ์ จำนวน ๒๐ แปลง ในพื้นที่จังหวัดสงขลา ๓) กิจกรรมพัฒนาสินค้าสู่ระบบสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ดำเนินการจัดทำข้อมูล และพัฒนาระบบการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) สำหรับสินค้าอัตลักษณ์ของจังหวัดสงขลา ๔) กิจกรรมเพิ่มมูลค่าพืชอัตลักษณ์พื้นถิ่น ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับพืชอัตลักษณ์ จำนวน ๖ ชนิด ผ่านการอบรมด้านการตลาดออนไลน์ การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ และการเชื่อมโยงตลาดยุคดิจิทัล

หัวข้อ	รายละเอียด
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เพิ่มศักยภาพการผลิตพืชอัตลักษณ์พื้นถิ่นของจังหวัดสงขลา ๙๘๕,๐๔๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา สำนักงานเกษตรอำเภอ มหาวิทยาลัย กรมวิชาการเกษตร
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การส่งเสริมแปลงเรียนรู้ต้นแบบที่ยั่งยืน ๑,๕๘๓,๖๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา สำนักงานเกษตรอำเภอ
๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ๕๕๕,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา สำนักงานเกษตรอำเภอ
๘.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การเพิ่มมูลค่าพืชอัตลักษณ์พื้นถิ่น ๑,๑๖๓,๙๒๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา สำนักงานเกษตรอำเภอ
๙. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา
๑๐. ระยะเวลา ในการดำเนินโครงการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑
๑๑. งบประมาณ	๔,๒๘๗,๕๖๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑) เกษตรกรผู้ปลูกพืชอัตลักษณ์พื้นถิ่นของจังหวัดสงขลา ได้แก่ มะม่วงเบาสงขลา ส้มจุกจะนะ จำปาตะสะบ้าย้อย กาแฟโรบัสต้าสะบ้าย้อย ส้มโอหอมควนลังและสวา ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการผลิต การจัดการแปลง การลดต้นทุน และการพัฒนาคุณภาพผลผลิต จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๒๐ ราย ๒) เกิดแปลงเรียนรู้ต้นแบบพืชอัตลักษณ์พื้นถิ่น จำนวน ๒๐ แปลง ที่ได้รับการพัฒนา และยกระดับประสิทธิภาพการผลิต สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้และถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ ๓) มีสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นได้รับการจัดทำข้อมูลเพื่อยื่นขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) จำนวน ๓ สินค้า ได้แก่ จำปาตะสะบ้าย้อย กาแฟโรบัสต้าสะบ้าย้อย และสวา โดยมีเอกสารคำขอและข้อมูลประกอบครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ ๔) สินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นได้รับการพัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่าไม่น้อยกว่า ๖ ชนิด
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑) เกษตรกรสามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้สามารถลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตได้ ๒) สินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นได้รับการยกระดับมาตรฐานการผลิต และมีโอกาสเข้าสู่ตลาดมูลค่าสูงมากขึ้น โดยเฉพาะสินค้าที่พัฒนาเข้าสู่ระบบ GI ๓) เกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการแปรรูปที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า และนำไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ ๔) เกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายระหว่างเกษตรกร วิชากิจชุมชน และภาคการตลาด ส่งผลให้กลุ่มเกษตรกรเข้มแข็งมากขึ้น ๕) สินค้าอัตลักษณ์ของจังหวัดสงขลาได้รับการส่งเสริมและเป็นที่รู้จักมากขึ้น รวมถึงมีการเชื่อมโยงกับการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ด้านอาหารของจังหวัด

**โครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑**

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : ยกระดับผลิตภาพผลิตสินค้าเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่มกับสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

๔. โครงการยกระดับการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทาน สู่เมืองสร้างสรรค์ด้านอาหารจังหวัดสงขลา

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ยกระดับการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทาน สู่เมืองสร้างสรรค์ด้านอาหารจังหวัดสงขลา
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานบูรณาการส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมและพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายและมีมูลค่าสูง และการตลาดสินค้าเกษตรอย่างครบวงจรด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้มีคุณภาพ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน มีศักยภาพ การแข่งขันในตลาดการค้าสากล
๔. หลักการและเหตุผล	การพัฒนาประเทศภายใต้กลไกการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ ตามมติคณะรัฐมนตรี มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านการสร้าง ความสามารถในการแข่งขัน (ประเด็นการเกษตรสร้างมูลค่า) และด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคมในการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก บูรณาการร่วมกับแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๔ ที่มุ่งเน้นการปรับโครงสร้างภาคการผลิตไปสู่ "การเกษตรมูลค่าสูงและคาร์บอนต่ำ" บนฐานโมเดลเศรษฐกิจ BCG สอดรับกับเป้าหมาย และแนวทางการพัฒนาภาคใต้ในการยกระดับธุรกิจเกษตรตลอดห่วงโซ่มูลค่า และขับเคลื่อนภายใต้แผนพัฒนาจังหวัดสงขลา ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๕) ฉบับทบทวน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ภายใต้วิสัยทัศน์ "สงขลาเมืองน่าอยู่ ศูนย์กลาง เศรษฐกิจภาคใต้ เชื่อมโลก พัฒนาอย่างยั่งยืน" (ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑) ที่มุ่งส่งเสริม การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย และมีมูลค่าสูงด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ได้มาตรฐานปลอดภัย บริบทของพื้นที่จังหวัดสงขลาที่มีความโดดเด่นจากฐานทรัพยากรความหลากหลาย ทางชีวภาพครอบคลุมระบบนิเวศ "เมืองสองทะเล สามน้ำ"และได้รับการประกาศเป็น สมาชิกเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ด้านวิทยาการอาหาร (Gastronomy) ขององค์การยูเนสโก ประจำปี ๒๕๖๘ ภายใต้กรอบแนวคิดอาหารเพื่อสุขภาพและสุขภาวะที่ดี (Health and Wellbeing) โครงการนี้จึงเล็งเห็นความสำคัญในการขับเคลื่อนและพัฒนาการเกษตรยั่งยืน ตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain Integration) เพื่อยกระดับและเชื่อมโยงระบบนิเวศ อาหารผ่าน ๓ กิจกรรมหลัก ประกอบด้วย ต้นน้ำ: การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และแปรรูปข้าวปลอดภัยคุณภาพสูงด้วยเทคโนโลยีการจัดการธาตุอาหารเฉพาะพื้นที่ ในอำเภอคลองหอยโข่งเพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร กลางน้ำ: การส่งเสริมเทคโนโลยี เกษตรอัจฉริยะเท่าทันภูมิอากาศ ฝักรักแคว" เพื่อยกระดับมาตรฐานพืชผักปลอดภัย (GAP) ในอำเภอนาทวี และ ปลายน้ำ : การยกระดับศักยภาพกระบวนการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า ผลิตภัณฑ์เครื่องแกงและน้ำพริกสมุนไพรขององค์กรเกษตรกรในอำเภอคลองหอยโข่ง และระโนด เพื่อสร้างมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนสู่ระดับสากลและเชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรม การท่องเที่ยวเชิงอาหารเชิงรุกอย่างยั่งยืน
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูปข้าวปลอดภัยคุณภาพสูง โดยนำ เทคโนโลยี การปรับปรุงบำรุงดินและการจัดการธาตุอาหารเฉพาะพื้นที่ มาใช้ในการ ลดต้นทุนและยกระดับผลผลิตต่อไป เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารในระดับฐานราก

หัวข้อ	รายละเอียด
	๒) เพื่อยกระดับการผลิตพืชผักปลอดภัยสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์เท่าทันภูมิอากาศ ด้วยการปลูกผักยกแคร่ เพื่อบรรเทาความเสียหายจากภัยพิบัติน้ำท่วมซ้ำซาก และสร้างมาตรฐานการผลิตที่มีมาตรฐาน GAP ได้ตลอดทั้งปี ๓) เพื่อพัฒนาศักยภาพกระบวนการแปรรูปเพิ่มมูลค่าเครื่องแกงและน้ำพริกสมุนไพรขององค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชนให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน พร้อมทั้งส่งเสริมการพัฒนาบรรจุภัณฑ์เชิงสร้างสรรค์และการตลาดดิจิทัล
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ๑) จำนวนเกษตรกรและสมาชิกวิสาหกิจชุมชนฐานรากได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการจัดการห่วงโซ่อุปทานอาหารยั่งยืนไม่น้อยกว่า ๙๐ ราย ๒) มีพื้นที่นาข้าวเข้าร่วมโครงการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการปรับปรุงบำรุงดินไม่น้อยกว่า ๖๐ ไร่ ๓) จำนวนองค์กรเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเครื่องแกงและน้ำพริกสมุนไพรได้รับการยกระดับมาตรฐาน จำนวน ๗ กลุ่ม ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : ๑) เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายมีระบบการจัดการแปลงเพาะปลูกพืชผักที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของสภาพภูมิอากาศ และสามารถผลิตวัตถุดิบปลอดภัยได้มาตรฐาน GAP ตลอดทั้งปี ๒) ผลิตภัณฑ์แปรรูป ได้รับการยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์สู่การขอรับมาตรฐานสามารถยืดอายุการเก็บรักษาและเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน ๓) มีการพัฒนาบรรจุภัณฑ์เชิงสร้างสรรค์และการสร้างแบรนด์อัตลักษณ์ร่วม พร้อมช่องทางการตลาดดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชน
๗. พื้นที่เป้าหมาย	กิจกรรมย่อยที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูปข้าวเพื่อเพิ่มมูลค่าเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ดำเนินการในอำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา กิจกรรมย่อยที่ ๒ การพัฒนาการปลูกผักยกแคร่ เพื่อรองรับความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ ดำเนินการในอำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา กิจกรรมย่อยที่ ๓ ยกระดับศักยภาพการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ขององค์กรเกษตรกร ดำเนินการในอำเภอคลองหอยโข่ง และอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา
๘. กิจกรรมหลัก	จัดอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน หลักสูตรตามความต้องการของกลุ่ม ประกอบด้วย ๓ กิจกรรมย่อย มีพื้นที่ดำเนินการ ๓ อำเภอ ได้แก่ อำเภอคลองหอยโข่ง ระโนด และนาทวี พร้อมสนับสนุนวัสดุ และครุภัณฑ์ เพื่อพัฒนาศักยภาพ เพิ่มมูลค่า และเพิ่มกำลังการผลิต ส่งผลต่อรายได้ที่เพิ่มขึ้นในอนาคต
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูปข้าวเพื่อเพิ่มมูลค่าเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ๙๖,๙๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา สำนักงานเกษตรอำเภอคลองหอยโข่ง
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การพัฒนาการปลูกผักยกแคร่ เพื่อรองรับความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ ๙๑๓,๑๑๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา สำนักงานเกษตรอำเภอคลองหอยโข่ง
๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ยกระดับศักยภาพการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ขององค์กรเกษตรกร ๑,๘๗๗,๔๙๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา สำนักงานเกษตรอำเภอคลองหอยโข่ง

หัวข้อ	รายละเอียด
๙. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา
๑๐. ระยะเวลา ในการดำเนินโครงการ	๑ ตุลาคม ๒๕๗๐ – ๓๐ กันยายน ๒๕๗๑
๑๑. งบประมาณ	๒,๘๘๗,๕๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑) แปลงเรียนรู้ต้นแบบการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว และโครงสร้างพื้นฐานโรงเรือนระบบผักยกแคร่พร้อมระบบควบคุมน้ำอัจฉริยะเพื่อรองรับความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ ๒) องค์ความรู้และแนวทางการพัฒนาเทคโนโลยีการจัดการธาตุอาหารเฉพาะพื้นที่ รวมถึงกระบวนการแปรรูปเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ที่ถูกสุขลักษณะตามเกณฑ์มาตรฐาน ๓) ต้นแบบบรรจุภัณฑ์สร้างสรรค์เพื่อการถนอมอาหาร การออกแบบตราสินค้า ฉลากผลิตภัณฑ์ และระบบบริหารจัดการช่องทางการตลาดออนไลน์ที่เป็นระบบของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน
๑๓. ผลลัพธ์จากการ ดำเนินโครงการ (Outcome)	๑) เกษตรกรและสมาชิกวิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เฉลี่ยเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี และสามารถลดต้นทุนการผลิตภาคเกษตรลงจากการใช้เทคโนโลยีจัดการธาตุอาหารเฉพาะพื้นที่ ๒) เกิดการบริหารจัดการระบบนิเวศห่วงโซ่อุปทานอาหารยั่งยืนที่มีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ สามารถรองรับและเพิ่มมูลค่าผลผลิตสมุนไพรสดในพื้นที่ปลูกรวมกว่า ๑๑๐ ไร่ เพื่อป้อนวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ปลอดภัยสู่อุตสาหกรรมต่อเนื่องและตลาดท่องเที่ยวเชิงอาหาร ของจังหวัดสงขลาได้อย่างมีเสถียรภาพ

**โครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑**

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : ยกระดับผลิตภาพผลิตสินค้าเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่มกับสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

๕. โครงการพัฒนาฟาร์มและส่งเสริมการผลิตไข่เปิดสู่การแปรรูปมูลค่าสูง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาฟาร์มและส่งเสริมการผลิตไข่เปิดสู่การแปรรูปมูลค่าสูง
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานบูรณาการส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมและพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายและมีมูลค่าสูง และการตลาดสินค้าเกษตรอย่างครบวงจรด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้มีคุณภาพ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน มีศักยภาพ การแข่งขันในตลาดการค้าสากล
๔. หลักการและเหตุผล	ปัจจุบันอาชีพด้านปศุสัตว์โดยเฉพาะการเลี้ยงไก่ไข่ในพื้นที่จังหวัดสงขลา เป็นอาชีพที่ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากและสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน โดยมี "ไข่ครอบ" เป็นสินค้าอัตลักษณ์พื้นที่ที่ได้รับขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ทว่าเกษตรกร ส่วนใหญ่ยังขาดทักษะด้านมาตรฐานการผลิต เทคโนโลยีการยืดอายุผลิตภัณฑ์ และนวัตกรรมการสร้างมูลค่าเพิ่ม จึงจำเป็นต้องเร่งพัฒนาองค์ความรู้ตลอดห่วงโซ่อุปทาน ตั้งแต่การจัดการฟาร์มมาตรฐานปลอดภัย และการแปรรูปเป็นไข่แปด เพื่อสร้างความเชื่อมั่น ให้ผู้บริโภคยุคใหม่และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันระดับสากล หลักการและเหตุผล : กลุ่มเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่จังหวัดสงขลา มีความเข้มแข็งและสนใจยกระดับอาชีพการเลี้ยงสัตว์และการแปรรูป โดยมีเครือข่าย ปรากฏชาวบ้านพร้อมถ่ายทอดภูมิปัญญาดั้งเดิม ซึ่งเป็นทุนวัฒนธรรมสำคัญในการฟื้นฟู และสร้างความมั่นคงแก่เศรษฐกิจชุมชนการนำอัตลักษณ์ของไข่ครอบสงขลาหรือไข่เค็ม เขาควหา มาจึงเป็นแนวทางสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจปศุสัตว์มูลค่าสูงตามยุทธศาสตร์ จังหวัด โดยมีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายผู้ผลิตไข่ครอบในเขตคาบสมุทรสทิงพระ (อำเภอสติงพระ กระแสสินธุ์ ระโนด และสิงหนคร) เป็นแกนหลักในการขับเคลื่อนผลผลิต ไข่แปดสดสู่ผลิตภัณฑ์ไข่แปดรูปที่มีเอกลักษณ์ ความเร่งด่วน : ปัจจุบันเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในพื้นที่จังหวัดสงขลา ส่วนใหญ่ ยังคงประสบปัญหาเชิงโครงสร้างรายได้ เนื่องจากเมื่อผลิตไข่แปดสดออกมาได้แล้ว มักจะเน้นขายส่งเป็นไข่ดิบให้กับพ่อค้าคนกลางหรือขายในตลาดท้องถิ่นทันที โดยขาดความรู้และเทคโนโลยีที่จะนำผลผลิตเหล่านั้นมาแปรรูปพัฒนาต่อยอด เป็นผลิตภัณฑ์อื่นที่มีมูลค่าสูงกว่า ส่งผลให้ต้องเผชิญกับภาวะราคาไข่แปดผันผวน ต้นทุน อาหารสัตว์ที่สูงขึ้นจนบางช่วงประสบภาวะขาดทุน และขาดอำนาจในการต่อรองราคา ดังนั้น กรมปศุสัตว์จังหวัดสงขลาจึงต้องกำหนดทิศทางยกระดับอาชีพปศุสัตว์ อัตลักษณ์ เพื่อพัฒนาจังหวัดสู่เมืองต้นแบบเกษตรอุตสาหกรรมมูลค่าสูงและอาหาร ปลอดภัย กระจายความมั่งคั่งสู่ชุมชนและขยายผลสู่ตลาดโมเดิร์นเทรดและการส่งออก ซึ่งจะช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจฐานราก สร้างความเชื่อมั่นในอาชีพ เพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนของเกษตรกรในพื้นที่
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑) เพื่อพัฒนาการผลิตสินค้าแปรรูป เพิ่มมูลค่า ๒) เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรด้านความปลอดภัยมั่นคงด้านอาหาร ๓) เพื่อสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร เครือข่ายเกษตรกรให้เกิดความมั่งคั่งยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
	๔) เพื่อพัฒนาและยกระดับฟาร์มเลี้ยงเป็ดไข่ให้ได้มาตรฐาน GFM
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑) เข้ารับฝึกอบรมพึงพอใจ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐ ของผู้เข้ารับการอบรม ๒) จำนวนผู้ที่สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้/ประกอบอาชีพ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๖๐
๗. พื้นที่เป้าหมาย	เป้าหมาย เกษตรกรที่เลี้ยงเป็ดไข่หรือผู้ที่มีความสนใจเข้าร่วมโครงการในจังหวัดสงขลา
๘. กิจกรรมหลัก	โครงการส่งเสริมการผลิตปศุสัตว์มูลค่าสูง: ใช้ตลาดนำและนวัตกรรมการแปรรูป เพื่อยกระดับรายได้เกษตรกร อบรมเชิงปฏิบัติการ จำนวน ๓ หลักสูตร ได้แก่ การอบรมหลักสูตรการพัฒนาฟาร์มสู่มาตรฐาน GFM หลักสูตร"การแปรรูปไข่เป็ดเป็นไข่กรอบ และหลักสูตร"การแปรรูปไข่เป็ดเป็นไข่เค็ม เป้าหมาย เกษตรกรที่เลี้ยงเป็ดไข่หรือผู้ที่มีความสนใจเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๓๐ ราย
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพและถ่ายทอดเทคโนโลยี จำนวน ๓ หลักสูตร ๒๘,๖๐๐ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสงขลา -
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ ในการพัฒนาฟาร์มสู่ GFM และวัสดุแปรรูปไข่เป็ด ๔๔๓,๔๐๐ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสงขลา -
๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ติดตาม และให้คำแนะนำปรึกษา ๒๘,๐๐๐ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสงขลา -
๙. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสงขลา
๑๐. ระยะเวลา ในการดำเนินโครงการ	๑ ตุลาคม ๒๕๗๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๗๑
๑๑. งบประมาณ	๕๐๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑) เกษตรกรได้รับการฝึกอบรมตามเป้าหมาย จำนวน ๓๐ ราย ๒) ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้รับคู่มือการแปรรูปไข่เป็ด
๑๓. ผลลัพธ์จากการ ดำเนินโครงการ (Outcome)	๑) เกษตรกรมีทักษะเพิ่มขึ้น ๒) สามารถเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์จากไข่เป็ด

**โครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑**

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : ยกระดับผลิตภาพผลิตสินค้าเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่มกับสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

๖. โครงการเลี้ยงปลาสดปลาเศรษฐกิจตัวใหม่จังหวัดสงขลา

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการเลี้ยงปลาสดปลาเศรษฐกิจตัวใหม่จังหวัดสงขลา
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานบูรณาการส่งเสริมพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ
๓. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก เศรษฐกิจสร้างสรรค์ สร้างงาน สร้างอาชีพ เพิ่มรายได้แก่ประชาชนและชุมชน
๔. หลักการและเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี กำหนดสร้างความสามารถในการแข่งขัน โดยมีเป้าหมายพัฒนา เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน ประเด็นการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด โดย การพัฒนาการเกษตรสู่เกษตรทันสมัยและเกษตรมูลค่าสูง (ด้านพืช ประมง ปศุสัตว์ สมุนไพร และไม้เศรษฐกิจ) มีแนวทางการพัฒนา คือ เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ การพัฒนาระบบ นิเวศการเกษตร ท่องเที่ยวเกษตร เชิง สร้างสรรค์และวัฒนธรรมโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์การเกษตร การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) ให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ และการพัฒนาการเกษตรในเขตเศรษฐกิจพิเศษ สภาพปัญหา / ความต้องการ : จังหวัดสงขลามีการเลี้ยงสัตว์น้ำจืด กันกระจายกระจายทุกอำเภอ โดยในปี ๒๕๖๗ มีผู้เลี้ยงปลาน้ำจืดทั้งสิ้น ๖,๔๙๑ ราย ๒๑,๑๗๑ บ่อ พื้นที่ ๕,๒๗๐ ไร่เป็นการเลี้ยงปลา กินพืชจำนวน ๒,๓๖๖ ราย ๔,๕๖๗ บ่อ พื้นที่ ๒,๔๒๔ ไร่ เลี้ยงปลาดุก จำนวน ๓,๖๗๔ ราย ๖,๓๙๐ บ่อ พื้นที่ ๒,๕๑๔ ไร่ และเลี้ยงสัตว์น้ำอื่นๆ เช่น ปลาช่อน ปลาหมอ ปลาชะโด ปลากด จระเข้ สัตว์น้ำสวยงาม และกบ จำนวน ๔๕๑ ราย ๑๐,๑๐๒ บ่อ พื้นที่ ๓๓๒ ไร่ แต่สภาพปัญหาที่พบในการเลี้ยงสัตว์น้ำจืดคือ เกษตรกรจะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดกระจายตัวกัน ภายใต้วง ในไร่นา ขาดการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบไม่มีระบบชลประทานน้ำจืด สำหรับการเลี้ยงสัตว์น้ำ เกษตรกรส่วนมากแล้วเป็นการเลี้ยงเพื่อใช้บริโภคภายในครัวเรือน ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมและยกระดับให้เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำจืดพัฒนาศักยภาพเพิ่ม ผลผลิตการเลี้ยงสัตว์น้ำสู่การเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจตัวใหม่เชิงพาณิชย์เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับ ครอบครัว และสร้างรายได้และเศรษฐกิจที่สำคัญสู่จังหวัดสงขลา ความเร่งด่วน : การเพิ่มประสิทธิภาพผลิตสัตว์น้ำเศรษฐกิจ เพิ่มผลผลิตปลาสดจังหวัดสงขลา เป็นการฟื้นฟูเกษตรกรจากภัยธรรมชาติ ตลอดจนจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภาพรวมของ จังหวัดและของประเทศไทย
๕. วัตถุประสงค์ ของโครงการ	๑) เพื่อเพิ่มผลผลิตปลาสดจังหวัดสงขลา ๒) เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากผลผลิตการเลี้ยงสัตว์น้ำ ๓) สร้างความเข้มแข็งของเกษตรกรเพื่อให้เกิดความยั่งยืนในอาชีพ
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑) ผลผลิตปลาสดของเกษตรกรเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓ ๒) เกษตรกรมีรายได้จากผลผลิต ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำร้อยละ ๓
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่เลี้ยงสัตว์น้ำจืด จังหวัดสงขลา

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. กิจกรรมหลัก	๑) ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเลี้ยงปลาสด การเก็บเกี่ยว และการแปรรูป ๒) สนับสนุนปัจจัยการผลิต ติดตามแนะนำประเมินผล
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเลี้ยงปลาสด การเก็บเกี่ยว และการแปรรูป ๑๘๐,๒๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดสงขลา -
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สนับสนุนปัจจัยการผลิต ติดตามแนะนำประเมินผล ๒,๔๑๙,๘๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดสงขลา -
๙. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัดสงขลา
๑๐. ระยะเวลา ในการดำเนินโครงการ	๑ ตุลาคม ๒๕๗๐ – ๓๐ กันยายน ๒๕๗๑
๑๑. งบประมาณ	๒,๖๐๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑) ผลผลิตปลาสดภายในจังหวัดเพิ่มขึ้น ๒) มีผลผลิตสัตว์น้ำปลอดภัยให้กับผู้บริโภค
๑๓. ผลลัพธ์จากการ ดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรในพื้นที่สามารถดำเนินการเลี้ยงสัตว์น้ำได้อย่างยั่งยืน ทำให้มีผลผลิตและ รายได้เข้ามาพัฒนาจังหวัดฯ

**โครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑**

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : ยกระดับผลิตภาพผลิตสินค้าเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่มกับสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

๗. โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีสัตว์น้ำเศรษฐกิจเลี้ยงปูทะเล ลดนากุ้งร้าง ลดการใช้พลังงานไฟฟ้า

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ถ่ายทอดเทคโนโลยีสัตว์น้ำเศรษฐกิจเลี้ยงปูทะเล ลดนากุ้งร้าง ลดการใช้พลังงานไฟฟ้า
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานบูรณาการส่งเสริมพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ
๓. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก เศรษฐกิจสร้างสรรค์ สร้างงาน สร้างอาชีพ เพิ่มรายได้แก่ประชาชนและชุมชน
๔. หลักการและเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี กำหนดสร้างความสามารถในการแข่งขัน โดยมีเป้าหมายพัฒนา เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน ประเด็นการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด โดย การพัฒนาการเกษตรสู่เกษตรทันสมัยและเกษตรมูลค่าสูง (ด้านพืช ประมง ปศุสัตว์ สมุนไพร และไม้เศรษฐกิจ) มีแนวทางการพัฒนา คือ เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ การพัฒนาระบบ นิเวศการเกษตร ท่องเที่ยวเกษตร เชิง สร้างสรรค์และวัฒนธรรมโครงสร้างพื้นฐานและระบบ โลจิสติกส์การเกษตร การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) ให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ และการพัฒนาการเกษตรในเขตเศรษฐกิจพิเศษ สภาพปัญหา / ความต้องการ : จากสถานการณ์การเกิดโรคระบาดและราคากุ้งทะเลตกต่ำอย่างต่อเนื่อง เกษตรกรไม่สามารถแข่งขันในตลาด ทำให้เกษตรกรประสบกับปัญหาการขาดทุน ไม่มีทุนทรัพย์ในการลงทุนเลี้ยงกุ้งทะเลรอบถัดไปจนจำเป็นต้องเลิกกิจการ ปล่อยให้พื้นที่ที่ไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์หรือบางส่วนมีการปรับเปลี่ยนไปเลี้ยงสัตว์น้ำชนิดอื่นเพื่อสร้างรายได้สำหรับยังชีพ ทำให้เกษตรกรจังหวัดสงขลาที่ขึ้นทะเบียนกุ้งทะเลในเขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสำหรับกิจการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำควบคุม ประเภทการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล ได้แก่ อำเภอเทพา อำเภอเมืองสงขลา อำเภอกะลสิษฐ์ อำเภอกวนเนียง อำเภอจะนะ อำเภอรโนด อำเภอสิงหนคร อำเภอหาดใหญ่ อำเภอบางกล่ำ และอำเภอลิขโนคร มีทั้งหมด ๑,๑๑๓ ราย และมีทะเบียนทั้งหมดอายุ ๕๒๑ ราย (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๙ มิ.ย. ๖๙) เนื่องจากเกษตรกรพักการเลี้ยงต้นทุนสูง ราคากุ้งผานพรวน กรมประมงเล็งเห็นถึงความสำคัญของการใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการส่งเสริมกิจกรรมการเลี้ยงสัตว์น้ำ หรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์และรายได้ เพื่อบรรเทาปัญหาให้แก่เกษตรกรมุ่งหวังให้เกิดการสร้างรายได้ที่เพียงพอเพื่อสร้างอาชีพใหม่และสร้างรายได้ที่มั่นคงได้ หรือเป็นอาชีพเสริมก่อให้เกิดรายได้แก่ครอบครัว กรมประมงมุ่งที่จะส่งเสริมให้เกษตรกรมีการเลี้ยงปูทะเลเพื่อเป็นสัตว์น้ำเศรษฐกิจชนิดใหม่ในเชิงพาณิชย์อย่างต่อเนื่อง ซึ่งปูทะเลนับเป็นสัตว์น้ำชนิดหนึ่งของประเทศไทยที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมากเนื่องจากประชาชนให้ความนิยมในการบริโภคเพราะมีรสชาติที่ดี อีกทั้งยังมีความต้องการของตลาดอย่างต่อเนื่อง ความเร่งด่วน : โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีสัตว์น้ำเศรษฐกิจเลี้ยงปูทะเล ลดนากุ้งร้าง ลดการใช้พลังงานไฟฟ้า ดำเนินกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์และสนับสนุนการสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรที่ต้องการปรับเปลี่ยนอาชีพหรือพัฒนาศักยภาพในการผลิตของเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรที่ประสบปัญหา

หัวข้อ	รายละเอียด
	การขาดทุนทรัพย์ในการเลี้ยงกุ้ง ค่าอาหาร และค่าพลังงานที่ใช้มากขึ้น ซึ่งการเลี้ยงปูทะเลสามารถลดต้นทุนค่าพลังงานได้ เนื่องจากการเลี้ยงปูทะเลใช้ออกซิเจนน้อยกว่าการเลี้ยงกุ้งทะเล ทำให้ต้นทุนที่ใช้ค่าพลังงานไฟฟ้าลดน้อยลง เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑) เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงปูทะเลทดแทนนากุ้งร้างในบ่อดิน ๒) เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการเลี้ยงปูทะเลที่เหมาะสมให้แก่เกษตรกร ๓) เพื่อฟื้นฟูบ่อดินสำหรับเลี้ยงปูทะเลเชิงพาณิชย์ให้เกิดการใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑) เกษตรกรมีอาชีพทางเลือกเพิ่มขึ้น ๒) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ เลี้ยงปูทะเลสำเร็จจนมีผลผลิต อย่างน้อยร้อยละ ๓๐
๗. พื้นที่เป้าหมาย	เขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสำหรับกิจการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำควบคุมประเภทการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล จังหวัดสงขลา
๘. กิจกรรมหลัก	๑) ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการเลี้ยงปูทะเล ๒) สนับสนุนปัจจัยการผลิต ติดตามแนะนำ ประเมินผล
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการเลี้ยงปูทะเล ๑๒๐,๘๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดสงขลา -
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สนับสนุนปัจจัยการผลิต ติดตามแนะนำ ประเมินผล ๖,๔๘๖,๐๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดสงขลา -
๙. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัดสงขลา
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ตุลาคม ๒๕๗๐ – ๓๐ กันยายน ๒๕๗๑
๑๑. งบประมาณ	๖,๖๐๖,๘๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑) ผลผลิตปูทะเลภายในจังหวัดเพิ่มขึ้น ๒) มีผลผลิตสัตว์น้ำปลอดภัยให้กับผู้บริโภค
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรในพื้นที่สามารถดำเนินการเลี้ยงสัตว์น้ำได้อย่างยั่งยืน ทำให้มีผลผลิตและรายได้เข้ามาพัฒนาจังหวัดฯ